

LUNDS
UNIVERSITET

Rektor

BESLUT

2016-12-14

Dnr F 2016/223

1

Forskningsstrategi för Lunds universitet 2017- 2021

Bakgrund

Vid Lunds universitet ska finnas en forskningsstrategi, som ansluter till universitetets strategiska plan. Arbetet med att ta fram en sådan strategi har skett under ledning av vicerektor, tillika ordförande i universitetets forskningsnämnd, professor Stacey Ristinmaa Sörensen. Framtagandet av forskningsstrategin och universitetets strategiska plan har skett i form av väl samordnade parallella processer.

Under våren 2015 inleddes i forskningsnämnden arbetet med att formulera mål och strategier för universitetets forskning. Avstamp togs bland annat i det arbete som fakulteterna utförde i samband med RQ14. Slutsatser från arbetet i forskningsnämnden har också legat till grund för det inspel som universitetet gjorde inför den forskningspolitiska propositionen (Dnr SAMV 2015/125).

Under mars-april 2016 genomförde vicerektor möten med samtliga fakulteter, USV, MAX IV, utbildningsnämnden, forskarutbildningsnämndens ordförande, koordinatörerna för de strategiska forskningsområdena samt studenter och doktorander inom Lunds studentkår. Syftet med dessa möten var att diskutera och förankra de övergripande mål som identifierats för universitetets forskning samt att inhämta synpunkter och förslag på strategier för att nå dessa mål. Viktiga synpunkter som framkom i samband med mötena inkommerades i det skriftliga underlag som den 2 maj remitterades till samtliga fakulteter, USV, koordinatörerna för de strategiska forskningsområdena, personalorganisationerna vid Lunds universitet samt Lunds universitets studentkårer för synpunkter. Föreslagna mål och strategier blev huvudsakligen väl mottagna och samtliga fakulteter ställde sig bakom målen i förslaget till forskningsstrategi. Det slutliga förslaget till forskningsstrategi utarbetades i en arbetsgrupp bestående av vicerektor Stacey Ristinmaa Sörensen, prodekanen för humanistiska och teologiska fakulteterna Johannes Persson, experten Magnus Edblad från Forskningservice och forskningshandläggaren Tina Trollås från Forskningservice. Vid färdigställandet av förslaget på forskningsstrategi har arbetsgruppen i görlig mån beaktat inkomna remissyttranden.

Ett förslag på forskningsstrategi presenterades för Forskningsnämnden på dess sammanträde den 13 juni. Vicerektor Stacey Ristinmaa Sörensen informerade den 22 juni universitetsstyrelsen och den 23 juni rektors ledningsråd. I oktober vägde universitetsledningen förslaget på forskningsstrategi mot det då väl genomarbetade förslaget på strategisk plan och fann att det råder full samstämmighet mellan dessa. Förhandling enligt 11 § MBL har ägt rum den 22 november 2016.

Beslut

Universitetet beslutar att fastställa forskningsstrategin för Lunds universitet 2017 - 2021 i enlighet med bilaga.

Universitetets fakulteter, USV och andra verksamheter inom universitetet ska utveckla sina strategier samt planera och bedriva sin verksamhet med utgångspunkt i och bygga vidare på forskningsstrategin.

Översyn och utvärdering av forskningsstrategin ska ske senast hösten 2019. Rektor avser att dessförinnan fatta ett särskilt beslut om inriktningen på samt tidpunkt och genomförandeformerna för en sådan utvärdering.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor i närvaro av stf förvaltningschef Cecilia Billgren efter föredragning av expert Magnus Edblad. Ärendet har handlagts av forskningshandläggare Tina Trollås och expert Magnus Edblad. I beredningen har vicerektor Stacey Ristinmaa Sörensen och t f sektionschef Lisa Thelin deltagit.

Torbjörn von Schantz

Magnus Edblad
(Forskningsservice)

Kopia:
Samtliga fakulteter
Samtliga sektioner
USV/LUKOM/MAX IV
LUB
Internrevisionen
Regelverket
LUS

LUNDS
UNIVERSITET

Rektor

2016-12-14

F 2016/223

1

Forskningsstrategi för Lunds universitet 2017- 2021

Vår samtid rymmer stora globala utmaningar inom områdena fattigdom, klimat, hälsa, hållbar utveckling, samt fred och säkerhet. FN:s *Agenda 2030* lyfter på ett tydligt sätt fram viktiga mål för det arbete som nu krävs för att gemensamt tackla dessa utmaningar. Hållbara lösningar ställer höga krav på ny forskningsbaserad kunskap, men också stora krav på utbildningsinsatser. Stark, nyfikenhetsdriven forskning är en förutsättning för utmaningsrelevant forskning av hög kvalitet. Viktiga direkta bidrag till lösningarna på samtidens problem uppstår i gränsöverskridande möten. Sådan forskning sker i samspel mellan olika discipliner men också i samverkan med olika aktörer i samhället såväl inom Sverige som internationellt. I alla dessa delar är Lunds universitet väl lämpat att bidra, och vi tar oss an uppgiften.

Sverige har under lång tid satsat stora belopp på forskning inom områden som har bedömts kunna bidra till hållbar samhällelig utveckling och internationell konkurrenskraft. Nya resurser har huvudsakligen kanaliserats via externa forskningsfinansiärer. Forskningen vid Lunds universitet är mycket konkurrenskraftig, varför intäkterna och forskningsvolymen har ökat kraftigt. Lunds universitet har etablerat en rad starka forskningsområden och -miljöer, som utgör språngbräddor för framtidens forskning och för nya samarbeten. Tillväxten av universitetens basanslag har emellertid varit jämförelsevis liten. För Lunds universitet innebär den kraftiga ökningen av externa intäkter också utmaningar och högre, delvis nya krav på ett ansvarstagande, strategiskt förhållningssätt till omvärlden och den egna forskningen.

Lunds universitet har en i många stycken unik position. Det är ett fullskaligt och väl sammanhållet universitet med hög koncentration av kompetens och forskningsinfrastruktur. Vidare står vi i Lund inför en alldeles unik möjlighet till forskning och industrisamverkan genom vår geografiska närhet till MAX IV, som universitetet är värd för, och den internationella forskningsanläggningen ESS.

Forskningen vid Lunds universitet står sig mycket väl i jämförelse med såväl svenska som utländska lärosäten. Universitetet ska sträva efter att på alla plan befästa och stärka sin position, men utvecklingen av vår forskning ska präglas av de grundläggande värderingar som är fastlagda i universitetets strategiska plan. För att bli världsledande måste det inom universitetet finnas en öppen och inkluderande kultur som präglas av jämställdhet och mångfald. Detta främjar ett kritiskt förhållningssätt där forskar- och forskningsetiska frågor kan diskuteras öppet.

Visionen för universitetets forskning är:

Lunds universitet ska främja forskning som är av högsta kvalitet, risktagande och gränsöverskridande. Universitetets forskning ska vara nyfikenhetsdriven, ställa kritiska och oväntade frågor och ha en stark koppling till de utbildningar som universitetet ger. Den ska ta sig an samhällets utmaningar. Gränserna för vår kunskap flyttas fram av kvalificerade och engagerade medarbetare i en attraktiv forskningsmiljö.

För att möjliggöra en fortsatt god utveckling av forskningen vid Lunds universitet ska universitetet arbeta mot följande mål.

1. Universitetet ska vidareutveckla sin strategiska förmåga

Lunds universitet behöver ta ett större ansvar för att strategiskt vidareutveckla sin forskning. Detta ökade ansvarstagande ska genomsyra alla verksamheter och beslutsnivåer inom universitetet och det är därför tydligt kopplat till universitetets styrning, som ska präglas av ett kollegialt ledarskap med förmåga att prioritera. Lunds universitet behöver arbeta på två fronter för att nå detta mål: För det första behöver universitetet bli bättre på att systematiskt och taktiskt dra nytta av befintliga och nya resurser för att utveckla sin forskning. För det andra behöver universitetet vidareutveckla sin roll som kunskapsförmedlare till såväl allmänhet som beslutsfattare för att på så sätt påverka och bidra till en gynnsam utveckling av samhället.

Viktiga förutsättningar för ett kritiskt och strategiskt förhållningssätt är att universitetet bedriver effektiv omvärldsbevakning och att det systematiskt utvärderar sina insatser och prestationer inom forskning och samverkan. Förväntad effekt är att beredskapen på alla nivåer ökar för stora och små förändringar inom universitetet och i omvärlden.

En viktig beståndsdel i universitetets strategi för att vidareutveckla och stärka sin forskning och samverkan är ett robust forskningsstöd. Det kvalificerade stödet till forskarna i samband med ansökningar om forskningsbidrag och vid projektadministration ska vidareutvecklas.

Lunds universitet ska:

- Sträva efter bättre balans i nyttjandet av anslagsfinansiering och extern finansiering av universitetets forskning. Här ingår att påverka forskningspolitiken i en riktning som innebär att basanslaget höjs.
- Minska den sårbarhet som kan bli en konsekvens av ett stort beroende av extern forskningsfinansiering genom att universitetet tar ett större ekonomiskt ansvar för sina forskare.
- Utveckla en genomtänkt finansieringspolicy som stärker forskningen och tar hänsyn till att forskning växer underifrån.

- Gynna ny och risktagande forskning genom att erbjuda anställningar med tydliga karriärvägar och goda villkor som också är konkurrenskraftiga internationellt.
- Utveckla ledarskapet inom forskningen med sikte på ökad kvalitet genom ett väl underbyggt strategiskt förhållningssätt där jämställdhet, likabehandling och mångfald utgör viktiga komponenter.
- Bygga kunskap om universitetets styrkor och svagheter, inklusive starka och svaga forskningsmiljöer, samt om effekten av olika satsningar som görs, och på grundval av detta understödja eller avveckla forskningsmiljöer.
- Bygga kapacitet för kvalificerad omvärldsbevakning och på eget initiativ analysera för att kunna förutse och reagera på förändringar i samhället.
- Säkerställa adekvat forskningsstöd i takt med de ökande behoven.

2. Universitetet ska skapa förutsättningar för gränsöverskridande forskning

Universitetet ska bedriva gränsöverskridande forskning av högsta kvalitet, något som Lunds universitet med sin bredd är väl rustat för. Förmågan att mobilisera slagkraftiga forskarkonstellationer, som effektivt och uthålligt kan ta sig an komplexa och omfattande utmaningar inom forskning och samverkan är ett signum för Lunds universitet. Universitetets kapacitet att samarbeta internationellt inom forskningen är dessutom väl dokumenterad. Detta är framgångsfaktorer i konkurrensen om externa forskningsmedel. Sådan gränsöverskridande forskning bygger ofta på en solid bas av nyfikenhetsdriven och långsiktig forskning. Lunds universitet ska stödja gränsöverskridande forskning genom att:

- Utveckla strukturer som bidrar till att skapa samlad kunskap om forskningen vid Lunds universitet och som leder till nya forskningssamarbeten över ämnes- och fakultetsgränser. Håri ingår att etablera virtuella och fysiska arenor för möten över olika gränser.
- Motverka och avveckla strukturer och rutiner som försvårar tvärvetenskap och annan gränsöverskridande forskning.
- Verka för långsiktig finansiering av nyfikenhetsdriven forskning.

3. Universitetets forskning ska bidra till att formulera och ta sig an samhällets utmaningar

Kopplingen mellan forskning, utbildning och omgivande samhälle ska stärkas och incitamentsstrukturer för detta ska utvecklas. Forskningen vid Lunds universitet har stor ämnesbredd och resultaten av universitetets forskning ska bidra till samhällets utveckling, något som ofta kräver ett gränsöverskridande tillvägagångssätt. Forskningen vid Lunds universitet är relevant och viktig för samhället och ska vara beredd att ta sig an samhälleliga utmaningar på lokal, regional, nationell och global nivå. Universitetets världsledande position inom flera forskningsområden bidrar till denna förmåga. Lunds universitet ska:

- Verka för att skapa ytor mot olika samhällssektorer genom universitetets egen forskning.
- Kunna utvecklas för att ta sig an nya, oförutsedda utmaningar genom att ha en stor bredd inom sin forskning och sina forskningsmiljöer.
- Uppmuntra sina forskare att verka som experter på relevanta regionala, nationella och internationella arenor.

- Ge högre prioritet åt kombinationsanställningar med näringsliv, institut, vård, skolor och myndigheter.
- Med sin breda forskningsbas bidra till hållbar utveckling på alla nivåer i samhället, rusta sina studenter att ta sig an dagens och framtidens utmaningar samt bidra till en stark innovationsmiljö med kopplingar till företag och till sjukvård och övrig offentlig sektor.

4. Forskning vid universitetet ska stödjas av ändamålsenlig och tillgänglig forskningsinfrastruktur

God tillgång till forskningsinfrastruktur såsom forskningsanläggningar, högpresterande instrumentering, bibliotek, datorkluster, omfattande databaser m.m. är inte bara en förutsättning för effektiv egen forskning. Den bidrar också i hög grad till fördjupat nationellt och internationellt samarbete inom forskningen samt skapar förutsättningar för utökad samverkan med olika aktörer i samhället. Forskningen vid Lunds universitet behöver stödjas av ändamålsenlig och tillgänglig forskningsinfrastruktur. Att åstadkomma detta är en av universitetets stora utmaningar. Därför ska Lunds universitet:

- Utveckla forskningsinfrastruktur som främjar framgångsrika och attraktiva forskningsmiljöer och göra denna känd och tillgänglig.
- Avveckla icke ändamålsenlig forskningsinfrastruktur.
- På alla nivåer arbeta för att åstadkomma hållbar finansiering av befintlig och ny forskningsinfrastruktur samt verka för en ändamålsenlig nationell policy för finansiering och medfinansiering av forskningsinfrastruktur.
- Bidra till ansvarsfullt användande av de resurser som Sverige avsätter för forskningsinfrastruktur genom att optimera nyttjandet av lokala, regionala, nationella och internationella forskningsinfrastrukturer samt arbeta för att resurser allokeras på ett effektivt sätt.
- Proaktivt arbeta med frågeställningar kring forskningsdata i digital form och dess hantering, i synnerhet vad gäller lagring och tillgängliggörande av data.

5. Universitetet ska tillvarata de möjligheter som de nya, stora forskningsanläggningarna i Lund erbjuder

Universitetet ska ta vara på de unika möjligheter som MAX IV ger och som närheten till ESS kommer att erbjuda. Det handlar om nya möjligheter i befintlig och ny forskning inom universitetet, men förhållandet ger även Lunds universitet konkurrensfördelar såsom ökad synlighet, i samband med rekrytering av medarbetare och studenter och för att skapa samarbete med relevanta aktörer. Lunds universitet ska:

- Öka medvetenheten om möjligheterna som anläggningarna erbjuder för olika forskningsfält.
- Bidra med sin kompetens i den fortsatta utvecklingen av anläggningarna.
- Sträva efter att dra största möjliga nytta av anläggningarna och utveckla de forskningsinriktningar som gynnas av dem.
- Möjliggöra forskningssamverkan som bygger på eller bidrar till användningen av MAX IV och ESS genom den vetenskapliga kompetens som finns inom universitetet.

6. Universitetets forskning ska synliggöras

Universitetets forskning ska ha stor synlighet såväl nationellt som internationellt. Genom att resultaten av universitetets forskning har hög relevans och stort nyhetsvärde bidrar de till synlighet och profilering av universitetet nationellt och internationellt. Det gör universitetets forskning eftertraktad av beslutsfattare, medier, allmänhet, näringsliv med flera. Synlighet i positiva sammanhang ökar universitetets attraktionskraft, vilket är en styrka vid rekrytering av nya medarbetare och studenter. Lunds universitet ska:

- Upprätthålla en medvetenhet om betydelsen av hur universitetets forskning rankas internationellt för bilden av Lunds universitet och dess attraktivitet.
- Aktivt uppmuntra initiativ som bidrar till positiv uppmärksamhet kring universitetets forskningsinsatser.
- Uppmärksamma de av universitetets forskare som kommunicerar sin forskning till en bredare publik.
- Utveckla sin forskningskommunikation bland annat genom att dra största möjliga nytta av universitetets forskningsinformationssystem.

7. Forskning och utbildning inom universitetet ska vara ömsesidigt berikande

Ett universitet har två centrala och oskiljaktiga uppdrag, att utbilda och att skapa ny kunskap. Det senare uppdraget, forskning, i förening med utbildning är vad som utmärker ett universitet och skiljer det från andra kunskapsförmedlande och kunskapsproducerande institutioner. Vid Lunds universitet tas detta dubbla uppdrag på yttersta allvar, men förutsättningarna för detta arbete är mycket olika på fakulteterna. Lyckas universitetet med denna utmaning kommer ny forskning att ha ett positivt inflytande på utbildningen och studenternas lärande och vice versa. Lunds universitet ska uppnå detta genom att:

- Verka för att läraranställningar innehåller såväl väsentlig forskningsdel som undervisning för att garantera utbildningens forskningsanknytning.
- Sträva efter att forskning och utbildning ska vara ömsesidigt berikande genom att seniora forskare undervisar även på grundnivå.
- Ny forskning ska inspirera till utveckling av utbildningen.
- Säkerställa att forskar- och forskningsetik är begrepp som ingår i den undervisning som ges till studenterna.